СПРАВКА

за отразяване на постъпилите предложения от обществените консултации по проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за достъп до обществената информация

ОРГАНИЗАЦИИ	БЕЛЕЖКИ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ	ПРИЕМА СЕ/ НЕ СЕ ПРИЕМА	МОТИВИ
I. Общи бележки			
НАЦИОНАЛНО СДРУЖЕНИЕ НА ОБЩИНИТЕ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ	Удължаване на предвидените срокове за изпълнение на новите задължения в общините	Приема се частично.	Част от сроковете са предвидени в Регламент (ЕС) № 2022/868 и българското законодателство следва да е съобразено с тях. Приема се предложението срокът за актуализация на вече публикуваните защитени данни да е веднъж на 30 дни. Що се отнася до публикуването на данните на Единната национална информационна точка, § 21 от ПЗР на ЗИД на ЗДОИ предвижда период от 6 месеца от създаването на технологична възможност за това от страна на МЕУ.
	Включване на текстове, гарантиращи технологичната готовност на националната единна информационна точка и осигуряване на унифицирани образци на вътрешни правила и процедури	Приема се по принцип.	В ПЗР на ЗИД на ЗДОИ има задължения за МЕУ, обвързано с технологичната готовност на Единната национална информационна точка, както и с изготвяне на указания и образци за организациите от обществения сектор (§ 19 и § 21).
	Предвиждане на нормативна основа за методическа и техническа подкрепа от МЕУ към организациите, вкл. общините, включваща разработване и предоставяне на ръководства и указания; провеждане на обучения и информационни сесии; осигуряване на готови програмни	Приема се по принцип.	Предложенията, свързани с обучение на служители, техническа подкрепа, издаване на методически указания, примерни образци на вътрешни правила за предоставяне на достъп до защитени данни за повторно използване, образци на отчети и др., не са

	модули и интерфейси за интеграция с общинските системи; създаване на постоянен център за обслужване (helpdesk) за текуща помощ и консултации.		въпроси, които следва да се регламентират изрично и подробно в закона. Тези дейности, произтичат от Регламент (ЕС) № 2022/868 и от функциите, които МЕУ ще изпълнява в качеството му на национален компетентен орган по смисъла на чл. 7 от Регламента за оказване на съдействие на организациите от обществения сектор при предоставяне на достъп до защитени данни. В тази връзка МЕУ ще оказва методическа и техническа подкрепа на организациите от обществения сектор при предоставяне на достъп до защитени данни за повторно използване. Правна основа за това е дадена в чл. 41м от проектозакона, където МЕУ е определено за компетентен орган да оказва съдействие и е направена препратка към чл. 7, пар. 4 от Акта за управление на данните, в който е описано в какво се изразява това съдействие.
	Да се предвиди финансов ресурс за организациите, с цел осигуряване на необходимото техническо оборудване, провеждане на обучения на служителите, поддръжка на системите и осигуряване на експертна помощ, с цел гарантиране на изпълнението на новите изисквания	Приема се по принцип.	МЕУ ще изгради единната информационна точка, както и необходимите условия за предоставяне на достъп за повторно използване на защитени данни (напр. защитена среда) чрез надграждане на Портала за отворени данни, ще издаде методически указания и образци на документи и ще проведе обучения като по този начин ще създаде условия за подпомагане на организациите от обществения сектор, в т.ч. и общините при изпълнение на задълженията им, произтичащи от Акта за управление на данните.
II. Конкретни предложения			
	По § 1 – текстът да се премести в § 2.	Приема се по принцип.	Текстът е заличен. По отношение на материята за защита на личите данни директно ще се прилага GDPR и чл. 1, пар. 3 от Регламент (ЕС) № 2022/868.

	По § 2: 1. Да се създаде нова ал. 3: „(3) Повторното използване на лични Данни се извършва при спазване изискванията на чл. 6 — 9 от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични Данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на Данните). „…при спазване на чл. 6–9 от Регламент (ЕС) 2016/679, *в рамките на правомощията, предоставени на организациите от обществения сектор от закон.*“ 2. Да се създаде нова ал. 4 със следния текст „(4) Прилагането на ал. 2 от организациите от обществения сектор се извършва след осигуряване на техническа и организационна готовност, но не по-рано от 12 месеца след влизане на закона в сила.“	Приема се по принцип.	По т.1 – виж коментара по § 1. 2. В Преходните и заключителни разпоредби на ЗИД на ЗДОИ (§ 19 и § 21) са предвидени отлагателни срокове, обвързани с изготвянето на методически указания от МЕУ за описването и структурирането на защитените данни, които организациите от обществения сектор имат намерение да предоставят за повторно използване и със създаването на единната национална информационна точка. Тези срокове (6 месеца от влизане на закона в сила - за изготвяне на методически указания и 6 месеца от създаване на технологична възможност от МЕУ - за публикуване на данните на единната информационна точка) са реалистични, за да се изпълнят задълженията, произтичащи от Регламент (ЕС) № 2022/868. Още повече, че същият следва да се прилага от 24 септември 2023 г.
	По § 3 – сроковете за актуализиране на списъка на защитени данни, до които може да се предостави достъп за повторно използване да се увели на 30 дни.	Приема се.	
	По § 4 - „В чл. 15а, ал. 2, след думите „обществена информация“ се добавя „в т.ч. вътрешните правила за повторно използване на данните, защитени на основанията по чл. 3, пар. 1 от Регламент (ЕС) № 2022/868, като	Приема се по принцип.	Образецът на вътрешни правила ще бъде част от методическите указания, които министърът ще издаде съгласно § 19 от ПЗР.

	Министерството на електронното управление утвърждава примерен образец на тези вътрешни правила за ползване от организациите.“		
	По § 7 Предлагат се промени в чл. 15, ал. 3 и ал. 4 и създаването на нова ал. 5: „(3) Информацията по ал. 2 се актуализира от организациите от обществения сектор в срок до 30 дни от настъпването на промяната. (4) Информацията, съдържаща се в националната единна информационна точка по ал. 1, се описва и структурира по начин, осигуряващ нейното интегриране с европейската единна точка за достъп по чл. 8, пар. 4 от Регламент (ЕС) № 2022/868, както и техническата ѝ интеграция с информационните системи на общините. (5) Министерството на електронното управление организира и провежда обучения за организациите от обществения сектор, свързани с изпълнението на задълженията по този член.“	Приема се частично.	Приема се предложението по ал. 3. Приема се по принцип предложението по ал. 4 - единната европейска точка за достъп представлява електронен регистър на данните, налични в националните единни информационни точки и съдържа допълнителна информация за това как да се отправят искания за достъп чрез тях. Това е инструмент, който получава данни за постъпилите искания през националните информационни точки. Доколкото има API инструмент на порталите на общините, който ще насочва към единната информационна точка, ще бъде осъществена интеграция на Портала за отворени данни. Приема по принцип предложението по ал. 5 – въпросът не следва да е предмет на закон. МЕУ ще изпълнява в качеството му на национален компетентен орган по смисъла на чл. 7 от Регламента за оказване на съдействие на организациите от обществения сектор при предоставяне на достъп до защитени данни. В тази връзка МЕУ ще оказва методическа и техническа подкрепа на организациите от обществения сектор при предоставяне на достъп до защитени данни за повторно използване.

	По § 8 – да се предвиди задължение за МЕУ да осигури унифициран образец на отчетите.	Приема се по принцип.	Информацията, която ще се изисква и включва в отчета ще бъде специфицирана в нарочен документ, който ще се изпраща на организациите от обществения сектор във връзка с изготвянето на всеки годишен отчет и за целта не е необходимо да има образец.
	По § 9 - да се създаде нова ал. 3 със следния текст: „В подзаконов нормативен акт се определя процедура за разграничаване на лични и нелични данни, както и за прилагане на технически мерки за защита при предоставянето на данните за повторно използване.“	Не се приема.	Определения за лични и нелични данни и техния обхват са дадени в релевантните регламенти. Този въпрос не попада в компетентността на министъра на електронното управление.
	По § 10 - Допусната е техническа грешка, като се заличава т. 8, която е в съответствие с 41б, ал. 3, ал. 4 от ЗДОИ. В случай, че не се налага техническа поправка, сега действащите текстове на чл. 41б, ал. 3, ал. 4 от ЗДОИ следва да са в съответствие с предложения § 10 от проекта на ЗИД на ЗДОИ.	Не се приема.	Точка 8 е заличена, тъй като с прилагането на Регламент (ЕС) № 2022/868 се разрешава достъп за повторно използване на информацията, посочена в тази точка, при спазване на условията, определени с Регламента. Текстовете на чл. 41б, ал. 3 и 4 следва да останат, тъй като уреждат други хипотези – предоставяне на информация извън ограниченията на Регламент (ЕС) № 2022/868.
	По § 11 - в чл. 41 г да се добави нова ал. 5: „(5) До постигане на пълна техническа готовност на националната единна информационна точка се предвижда преходен срок, през който задълженията по ал. 4 се изпълняват по ред и начин, определени от министъра на електронното управление.“	Приема се по принцип.	Чл. 41г регламентира функциите на единната информационна точка и мястото на предложената ал. 5 не е в този текст, тъй като по своята същност е преходна разпоредба. Ще се изготви отделен акт на министъра.
	По § 14 1. В чл. 41л, ал. 2 след думите „от получаването му“ се добавя „ като сроковете започват да текат от датата, на която националната единна информационна точка е технически готова за приемане и препращане на заявления“. 2. В ал. 3, накрая да се добави ново изречение със следния	Не се приема.	1. Чл. 41л е норма, която се отнася до процеса по вземане на решение за предоставяне или отказ на достъп и не следва да се обвързва с техническата възможност за приемане и препращане на заявлението за достъп. В § 21 е разписан текст относно техническата готовност на единната информационна точка. 2. Възможността за обжалване на отказ е разписана

	текст: „Отказът за предоставяне на достъп подлежи на обжалване пред съответния административен съд в 14-дневен срок по реда на Административнопроцесуалния кодекс.“		в ал. 4.
	По § 19 – предлага се следния текст: Да придобият следните текстове: „§ 19. В срок до една година от влизането на закона в сила министърът на електронното управление издава наредбата по чл. 7у, ал. 4 от Закона за електронното управление, както и указания за описването и структурирането на информацията по чл. 15д, ал. 2, т. 1, като срокът започва да тече от датата на техническата готовност на Националната единна информационна точка за приемане и публикуване на тази информация.	Не се приема.	Предложението съдържа два срока и се създава объркване по отношение на тяхното начало: дали започват да текат от влизане на закона в сила или от датата на техническата готовност на единната информационна точка. Предложеният от МЕУ текст предвижда 6-месечен срок от влизане на закона в сила за издаване на указанията и неговото удължаване ще забави изпълнението на задълженията, произтичащи от Регламент (ЕС) № 2022/868.
	По § 20 – предлага се следния текст: „§ 20. В срок до една година от влизането на закона в сила Министерският съвет приема тарифата по чл. 7у, ал. 3, т. 4 от Закона за електронното управление, като срокът започва да тече от датата на техническата готовност на Националната единна информационна точка.	Не се приема.	Предложението съдържа два срока и се създава объркване по отношение на тяхното начало: дали започват да текат от влизане на закона в сила или от датата на техническата готовност на единната информационна точка. Тарифата е по отношение регистрацията на доставчиците на посреднически услуги за данни и за организациите за алтруистично споделяне на данни и не следва да се обвързва с единната информационна точка.
	§ 21. Организациите от обществения сектор вписват информацията по чл. 15д, ал. 2 в Националната единна информационна точка в срок до една година от датата на създаване на технологична възможност от Министерството на електронното управление за нейното публикуване.“	Приема се частично.	Срокът е удължен на 6 месеца.

ПРОГРАМА ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ (svetlozar, A kashamov)	1. Непрозрачна законодателна инициатива	Не се приема.	1. Законопроектът е изготвен от дирекцията в МЕУ, отговаряща за разработването на проекти на нормативни актове и проекти на стратегически документи в областта на данните. Във връзка с разработването на законопроекта през 2024 г. и 2025 г. са изготвени и публикувани на Портала за обществени консултации два консултационни документа, в които е описана необходимостта от приемането на национално законодателство с цел изпълнение на задълженията, които произтичат от Регламент (ЕС) № 2022/868. Осъществена е и кореспонденция с неправителствените организации, утвърдени в областта на достъпа до обществена информация и работата с публични данни. И по двата документа не е предоставено становище. Цялостната предварителна оценка на въздействието е изготвена въз основа на договор, сключен с „Агенция Стратегма“.
	2. Систематика на уредбата	Не се приема.	2. Не е основателна забележката, че мястото на материята, която се регламентира не е в ЗДОИ. ЗДОИ урежда не само достъпа до обществена информация, но и повторното използване на информация от обществения сектор. С изготвените изменения се изпълняват задълженията, произтичащи от Регламент (ЕС) № 2022/868 и се регламентира и достъпа за повторно използване на информация, държана от организациите от обществения сектор, но защитена на основание на права на трети лица – лични данни, търговска тайна, статистическа тайна, права на интелектуална собственост.

			При разработване на предварителната оценка на въздействие по законопроекта са обсъдени 3 варианта за нормативна намеса: - вариант 1 - изменение и допълнение на ЗДОИ и ЗЕУ: прилагането на Акта за управление на данните се интегрира в съществуващата правна уредба, не се създават нови държавни органи; най-бързо осъществим; - вариант 2 - Закон за данните, с който да се приложи Регламент (ЕС) № 2022/868 – този вариант е неконсистентен по отношение на националната правна рамка, доколкото предвижда изготвяне на закон за прилагане на конкретния регламент, а не осигурява съгласуваност на съществуващото законодателство с изискванията на регламента; изисква повече време за подготовка и приемане, в сравнение с вариант 1; не предотвратява промени в ЗДОИ и ЗЕУ; - вариант 3- кодификация на материята за данните – ще осигури прилагането на принципите на Закона за нормативните актове, съгласно който обществени отношения от една и съща област се уреждат с един, а не с няколко нормативни акта от същата степен; ще бъде преодоляна съществуващата фрагментация относно правилата и процедурите за достъп, обработка и работа с данни в публичния и частния сектор, които са дефинирани в различни закони; изисква сериозен анализ и продължителна предварителна подготовка; целта сега е да се изпълнят задълженията, произтичащи от Регламент (ЕС) № 2022/868.
	3. Прилагане на GDPR и пропуск да се приложи чл. 86	3. Приема се.	3.Текстът е заличен, тъй като има идентичен текст в Регламент (ЕС) № 2022/868 – чл. 1, пар. 3.
	4. Заличаване на задължения за публикуване на	Приема се.	Не се заличават задължения, даже напротив –

	информация (чл. 15б, ал. 3)		създава се задължение да се публикува информация относно защитените данни, до които ще може да се предоставя повторно използване. В чл. 15б, ал. 3 е добавено, че РМС се издава най-малко веднъж годишно.
	5. Увеличават се срокове за разглеждане на заявление за повторно използване на информация от 14 дни на 2 месеца.	Приема се по принцип.	Не се увеличават срокове за предоставяне на достъп до обществена информация за повторно използване. Предвиденият срок за произнасяне по искането за предоставяне на повторно използване - до 2 месеца, е срок, който е посочен в чл. 9 от Регламент (ЕС) № 2022/868 и се отнася само за достъпа до защитените данни, а не за всяка информация от обществения сектор. Въпреки посоченото и с цел създаване на яснота, в чл. 41л, ал. 2 е разписано, че искането за предоставяне достъп се отнася за защитени данни.
	6. Въвеждат се дефиниции, които не са подходящи: Дадени са определения на понятията "достъп", "данни", "нелични данни", които така стават приложими и спрямо правото на достъп до обществена информация. Те са заимствани от Регламента, който не се отнася до достъпа до обществена информация. Налице е риск от хаос в прилагането на ЗДОИ и удобен претекст на публичните институции да злоупотребяват	Приема се.	Определенията, разписани в Допълнителните разпоредби, са изрично обвързани с текстове от Регламент (ЕС) № 222/868.
СДРУЖЕНИЕ „ДАННИ ЗА ДОБРО“	1. **Общ коментар**: допълването на Закона за достъп до обществена информация с допълнителни нормативни текстове от областта на данните е проблемно от гледна точка на тълкуване и реализиране на предпоставките за споделяне. Натоварването на материята за достъп до обществена информация (с фокус прозрачност) с технологични термини и предпоставки, свързани с обмена на данни (с фокус работа с данни и създаване на стойност), може да доведе до трудна съдебна практика, неяснота у заинтересованите страни и сложен процес по изменения в бъдеще. Подкрепят представения по-рано от МЕУ вариант	Приема се по принцип.	ЗДОИ вече урежда повторното използване на информация от обществения сектор - чл. 2а и чл. 4. С оглед на посоченото е логично в същия закон да бъдат добавени и разпоредбите от Регламент (ЕС) № 2022/868, които създават условия за предоставяне на достъп за повторно използване на данни, притежавани от публичния сектор и защитени на основанията, посочени в чл. 3, пар. 1 от Регламента. Приемането на нов закон изисква много време и ресурс, а към настоящият момент следва да се въвеждат релевантни разпоредби от европейски

	за разделяне на обектните полета и създаване на нов Закон за данните. като препоръчват преработка в тази посока в бъдеще.		регламент в националното законодателство. В бъдеще ще се работи за кодификация на материята в областта на данните.
	2. **Пространства от данни**: пространствата от данни са заложени от Европейската комисия в стратегическите документи като ключов механизъм за създаване на стойност от данните, повишаване на възможностите за споделяне при всички необходими условия от защита и поощряване развитието на икономиката на данните в България. За да функционират тези пространства във вида, предвиждан от международната асоциация IDSA и Европейската комисия, са необходими технологични и юридически условия за **постоянен достъп до** данни от публичния сектор, на база на които да може да се изграждат приложения, услуги, свързани с данни и други. **От технологична гледна** точка процедурата на новосъздадения чл. 41л е несъвместима с този подход. Процедурата изглежда да изисква, или като минимум оставя такова поле за интерпретация, разрешение (в двумесечен срок) за всеки достъп до данни. Това би могло да се интерпретира по начин, който изисква разрешение при всяка промяна на обема на данните (т.е. нови натрупани данни) и би форсирала администрациите да предоставят разрешения за конкретна снимка (snapshot) на данните, по начина, по който в момента се предоставят данни по реда на чл. 24-28 от ЗДОИ (глава трета относно заявленията за достъп). Това би намалило драстично възможностите за повторно използване на тези данни за икономически, изследователски и други цели, които разчитат на достъп до данни в реално време спрямо източника. Същевременно законопроектът не предвижда друг ред за достъп до тези данни, реализирайки в чл. 41д изискванията на АУД. Препоръчват да се преразгледа този текст и да промени новосъздадения чл. 41л, ал. 1 като се добави текст, който по-ясно посочва, че заявлението и съответно разрешението, се отнася за достъп до данни с уредена	Не се приема.	Разпоредбите на Регламент (ЕС) № 2022/868 предвиждат конкретно разрешение за всеки достъп. В противен случай не би се запазил защитения характер на данните.

	структура, за уреден срок, с уредени права и за дадени цели, но този достъп е неограничен относно промяна в обема на данните и не е необходимо повторно разрешение при промяна в съдържанието на данните. Препоръчват също двумесеченият срок да бъде редуциран до срока по чл. 28 на ЗДОИ (две седмици).		
	3. Да се добави текст в ПЗР, че Порталът за отворени данни, който е предвиден да бъде единна информационна точка, трябва да разполага с технологичните възможности за това.	Не се приема.	Към настоящия момент Порталът за отворени данни се надгражда именно с тази цел. § 21 от ПЗР предвижда осигуряване на технологична възможност.
	4. Посреднически услуги и алтруизъм - изискванията, въведени със законопроекта относно уреждането на тези две категории лица са прекалено силни. Създава се възможност за събиране на такси за уведомяване, въпреки че проверката на изискванията на регламента за категориите лица не изисква сериозен административен труд. Препоръчва се по-активна позиция на държавата в това да поощри посредничеството и алтруизма като или преразгледа чл. 7у и чл. 7ф, ал. 3 от ЗЕУ, или се приемат символични такси с цитираната наредба. Докато за посредническите услуги (чл. 7у) с цел повишаване на доверие е разумно да има по-сериозен филтър и съответно такса, то за поощряване на алтруистичното споделяне (чл. 7ф) таксите следва да отпаднат. Да се преразгледат сериозно правомощията на министъра в цитираните чл. 7у и 7ф ал. 3, съответно точки 2 и 3. Като ясно се цитира достъп до какво и с каква цел би се осигурил и каква конкретно документация следва да може да се изисква. В противен случай прекомерните изисквания биха довели до демотивация и липса на лица, готови да извършват тези услуги и да участват в алтруистично споделяне на данни, което би било противно на духа на Регламента и заявените в доклада и оценката цели.	Приема се по принцип.	Ограничаването на правомощията на МЕУ би довело до липса на надзор и загуба на доверие в екосистемата от посредници и алтруистични организации. Подробното разписване на действията по отношение на упражняването на контрол от министъра на електронното управление върху тези субекти ще е предмет на наредба, което е предвидено в ПЗР на закона. Таксите са необходими като механизъм за покриване на административни разходи и гарантиране на сериозността на кандидатите. По-високи такси ще се събират за посреднически услуги, а за организациите за алтруистично споделяне на данни няма да не се събират такси. Размерът на таксите ще се определя с тарифа, приета от Министерския съвет.